

REGION
DALARNA

Hållbar förskrivning

Utredning, behandling samt förskrivning

- hjälpmedel för urinblåsa/tarm
ur ett hållbarhetsperspektiv

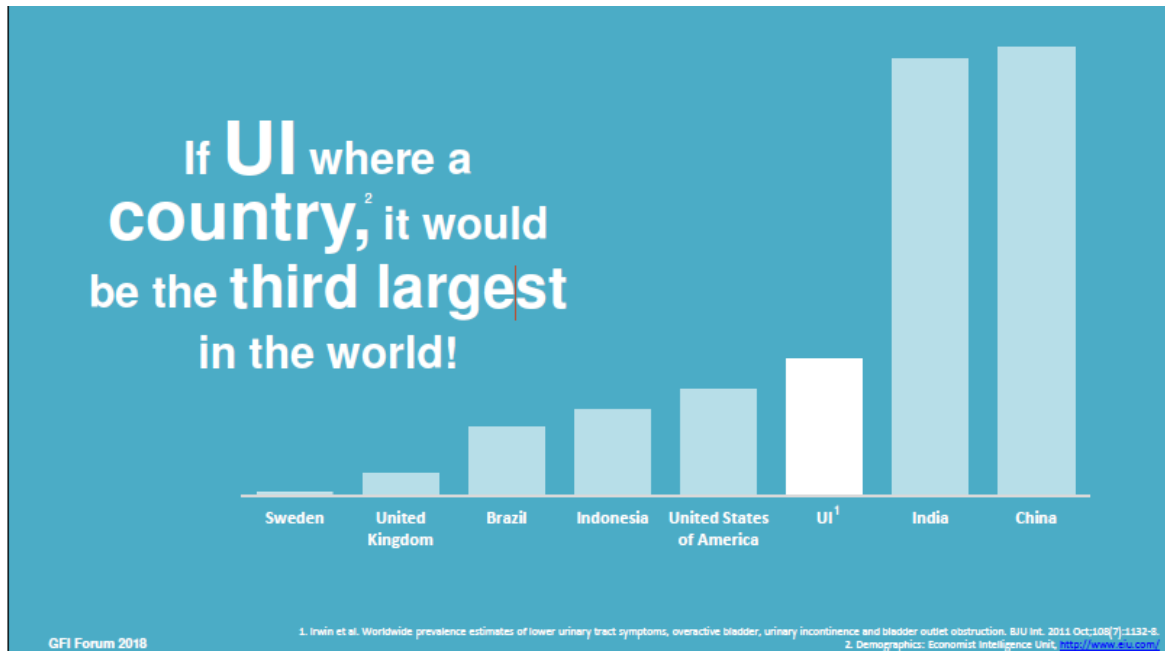
Dalarnas Hjälpmedelscenter, 2023

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Kontinenssjuksköterska/förskrivare – antal och kompetens	4
Statistik - hjälpmedel för urinblåsa/tarm	5
Tidigare utvecklingsarbeten	5
Utvecklingsförslag regionens primärvård.....	6
Framtiden – möjligheter och utmaningar	9
Referensdokument.....	10
Övrig referenslitteratur	10
Bilaga 1	11
Bilaga 2	12
Bilaga 3	13
Bilaga 4	14

Bakgrund

Enligt WHO klassas urininkontinens (UI= urinary incontinence) som ett folkhälsoproblem. Bilden nedan beskriver enbart hur många som besväras av urininkontinens (UI), många lider även av andra besvär från urinblåsan, urinvägarna och tarmen.¹

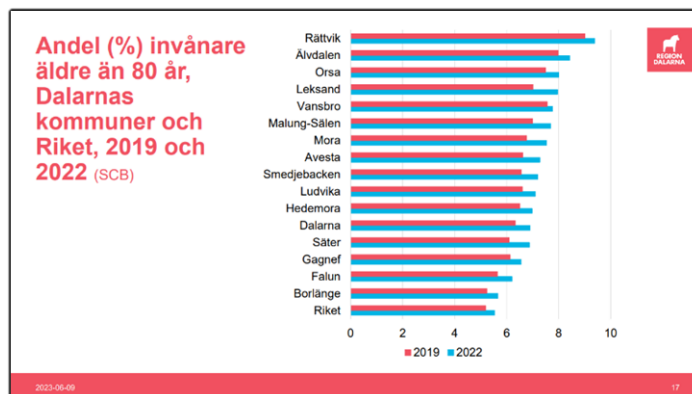

Utifrån ett hållbarhetsperspektiv (socialt, ekonomiskt och miljömässigt) ser regionledningen ett behov att belysa arbetssätt kring patienter med besvär från urinblåsa/tarm. I det ingår att se över följsamhet till [Vårdprogram blåsdysfunktion - för region och kommuner i Dalarna](#) samt förskrivningsprocessen för en patientsäker och kostnadseffektiv vård och behandling vid besvär från urinblåsa/tarm, vilket inkluderar förskrivning av hjälpmedel. Idag saknas godkänt vårdprogram för tarmdysfunktion på basal nivå både regionalt och nationellt.

I statistiken kan vi se att antalet förskrivna hjälpmedel ökar, och att skydd med hög absorptionsförmåga förskrivs i stor utsträckning. Hur många förskrivningar som föregåtts av utredning enligt vårdprogrammet samt behovsbedömning innan hjälpmedel förskrivits är osäkert. Forskning visar att livskvaliteten påverkas negativt och att många som har besvär inte söker hjälp. Möjlighet att få tillgång till och hjälp av kompetent personal behöver öka.²

Med ökad ålder ökar antal personer med besvär från urinblåsa/tarm. Vi har en demografisk utmaning med en stor andel äldre i Dalarna jämfört med riket i stort.³

Vi behöver möta invånarnas behov av en god vård för att minska lidandet, bibehålla en god livskvalitet samt för en hållbar samhällsekonomi.

Folkhälsorapport Dalarna 2023, RS 2023/1023

Från januari till juli 2023 har 6332 personer fått hjälpmedel för urinblåsa/tarm förskrivet från regionens primärvård. Vi ser att antalet patienter ökar från år till år.

Antal mottagare av förskrivna hjälpmedel för urinblåsa/tarm från regionens primärvård

År 2020	År 2021	År 2022	Jan- juli 2023
6 987	7 055	7 341	6332

Kontinenssjuksköterska/förskrivare – antal och kompetens

Idag finns 255 personer inom regionens 57 förskrivande enheter med behörighet till portalen Guide, varav 235 förskrivare och 22 beställare inom primärvårdens 32 vårdcentraler, se [bilaga 1](#).

Förskrivare utses av vårdgivaren/verksamhetschefen som säkerställer att denne har rätt kompetens för uppgiften. Förskrivaransvaret kan inte delegeras. Enbart legitimation för yrket ger inte rätt att förskriva hjälpmedel.^{4,5} [Läs mer här](#)

Enligt Dalarnas vårdprogram för blåsdysfunktion bör utsedd förskrivare, enligt [HLSF-FS 2021:52](#),⁵ ha minst 7.5 HP inom [Vård och behandling vid blås- och tarmdysfunktion](#). Kursen erbjuds vid Högskolan Dalarna höstterminen 2023 samt vårterminen 2024, därefter planeras den att ges på vårterminen. Utbildningen ges på distans på 25 % studietakt under en termin. DHC har idag inga uppgifter på hur många förskrivare som har denna utbildning.

ALLA förskrivare ska även gå Dalarnas Hjälpmedelscenters [Förskrivarutbildning – Hjälpmedel för urinblåsa/tarm](#) och fortlöpande hålla sig informerad om aktuellt sortiment. Utbildningen tar ca 8 timmar att genomföra och avslutas med en patientfallsdiskussion via Teams. Tillfällen för detta erbjuds flera gånger/termin.

Dalarnas Hjälpmedelscenter erbjuder digital [Grundkurs urinblåsa/tarm](#) som vänder sig till vårdpersonal som inte är förskrivare. En förutsättning för att vården och behandlingen vid besvär från urinblåsa/tarm ska vara optimal är att kompetens finns även bland omvårdnadspersonal som är närmast patienten i vardagen. Önskvärt är att grundkursen används vid introduktion av ny personal.

Utbildningarna som listas ovan är till största delen på självstudier/distansutbildningar och är kostnadsfria, vilket innebär att endast avsatt tid bekostas av verksamheten.

På www.regiondalarna.se/inkontinens finns styrdokument och samlad information gällande området.

Statistik - hjälpmedel för urinblåsa/tarm

För patienter som är inlagda för vård på sjukhus tillhandahålls hjälpmedel vanligen för kortvarigt bruk, utan förskrivning och erhålls via avdelningens förråd. I det här dokumentet diskuteras enbart hjälpmedel för urinblåsa/tarm som är individuellt förskrivet via Förskrivarportalen Guide, där leverans sker till det egna boendet. Förskrivning av hjälpmedel ska alltid föregås av utredning, behandling samt behovsbedömning och utprovning av eventuella hjälpmedel.

Antal och kostnad för region Dalarna och Dalarnas kommuner 2020-2022

År	2020		2021		2022	
	Summa av Levererat	Summa av Fakturerat belopp inkl avgifter (exkl moms)	Summa av Levererat	Summa av Fakturerat belopp inkl avgifter (exkl moms)	Summa av Levererat	Summa av Fakturerat belopp inkl avgifter (exkl moms)
Treklövern- Region Dalarna	6 882 874	24 854 776	7 182 228	26 279 276	7 556 571	29 028 904
Treklövern- Dalarnas Kommuner	2 982 618	11 707 285	2 967 581	11 738 427	2 949 799	12 293 228
Totalsumma	9 865 492	36 562 061	10 149 809	38 017 703	10 506 370	41 322 132

Summorna ovan gäller helår. Hittills i år, januari till juli 2023, har 5 016 146 antal styck hjälpmedel förskrivits till en kostnad av 19 153 135 kronor i regionen totalt (primärvård samt specialistmottagningar). Jämfört med samma period 2022 har kostnaden ökat med 2 595 303 kr.

Se [bilaga 2](#) för antal hjälpmedel och kostnad per vårdcentral.

Hittills i år, januari till juli 2023, har 4 205 564 antal styck hjälpmedel förskrivits inom primärvården till en kostnad av 11 536 717 kronor. Jämfört med samma period 2022 har kostnaden ökat med 1 521 175 kronor (15,2 %), se [bilaga 3](#).

Förskrivningsmönster per produktgrupp inom region Dalarna 2020-2022

Det är också intressant att se vilka hjälpmedel som förskrivs. Produktvalet kan ge stor skillnad i kostnad per patient och år. Därför är det viktigt att kontinenssjuksköterskan/förskrivaren har god kunskap om befintligt sortiment så att rätt hjälpmedel förskrivs till rätt patient.

Se [bilaga 4](#) för de 20 vanligaste produkterna som förskrivs från regionens primärvård, sorterat enligt högst kostnad 2022+2023.

Den högsta kostnaden för vårdcentralerna generas av byxskydd, s.k. pants, som i praktiken är ett droppskydd med påsydd byxa. I genomsnitt kostar varje byxskydd 4,10 kr. Att jämföra med den vanligaste produkten som är droppskydd, där genomsnittskostnaden är 0,86 kr. Man betalar alltså tre gånger så mycket för mermaterial som förutom ökad kostnad även belastar miljön ytterligare.

Tidigare utvecklingsarbeten

Falu kommun - pilotprojekt 220901-230228

Implementering av vårdprogram blåsdysfunktion samt förskrivningsprocessen har ökat kunskapen i verksamheten (hemsjukvård och hemtjänst i Falu kommun). Efter projektets genomförande får alla patienter behandling och hjälpmedel förskrivet efter individuella behov. Totalkostnaderna för inkontinenshjälpmedel har minskat med 15 % under perioden.

Gagnef kommun – Rätten till toaletten startade 2013

Förbättringsarbetet Toarätten startade 2013 som projekt i en verksamhet inom SÄBO med följsamhet till vårdprogrammet, rätten att få gå på toaletten samt individuellt förskrivna hjälpmedel var fokus. Resultatet av individuell utredning, behandling samt förskrivning blev att färre eller andra

hjälpmedel förskrevs. Ofta kunde mindre skydd med lägre absorption förskrivas, eller att förskrivningen helt kunde avslutas. Detta ledde till kraftigt minskade kostnader.

Fram till idag har inga utvecklingsarbeten genomförts inom regionen, men med tanke på att samma vårdprogram för blåsdysfunktion och hjälpmedelsriktlinjer gäller så borde liknande resultat kunna uppnås.

Utvecklingsförslag regionens primärvård

Utifrån de utvecklingsarbeten som gjorts blir det tydligt att följsamhet till vårdprogram för blåsdysfunktion och hjälpmedelsriktlinjer ger goda effekter både för patienternas livskvalitet och för enheternas ekonomi. Vårdprogram blåsdysfunktion gäller för både region och kommuner i Dalarna, samt är beslutat av beredningsgrupp för kunskapsstyrning (KSG-B).

För att kunna följa vårdprogrammet krävs att förskrivaren ges möjlighet att möta sin patient samt vid behov kunna bedöma hemmiljön och patientens helhetsituation. Här kan det vara av värde att arbeta i team med ex. arbetsterapeut och fysioterapeut. Även samverkan med andra vårdgivare och kompetenser krävs, exempelvis biståndshandläggare vid behov av insatser samt omvårdnadspersonalens deltagande vid utredning och genomförande av ordinerade behandlingar och åtgärder. Vårdbegäran för hembesök vid utredning/uppföljning kan användas i vissa delar, men det finns en risk i att använda någon annans ögon vid komplexa situationer och stort omvårdnadsbehov.

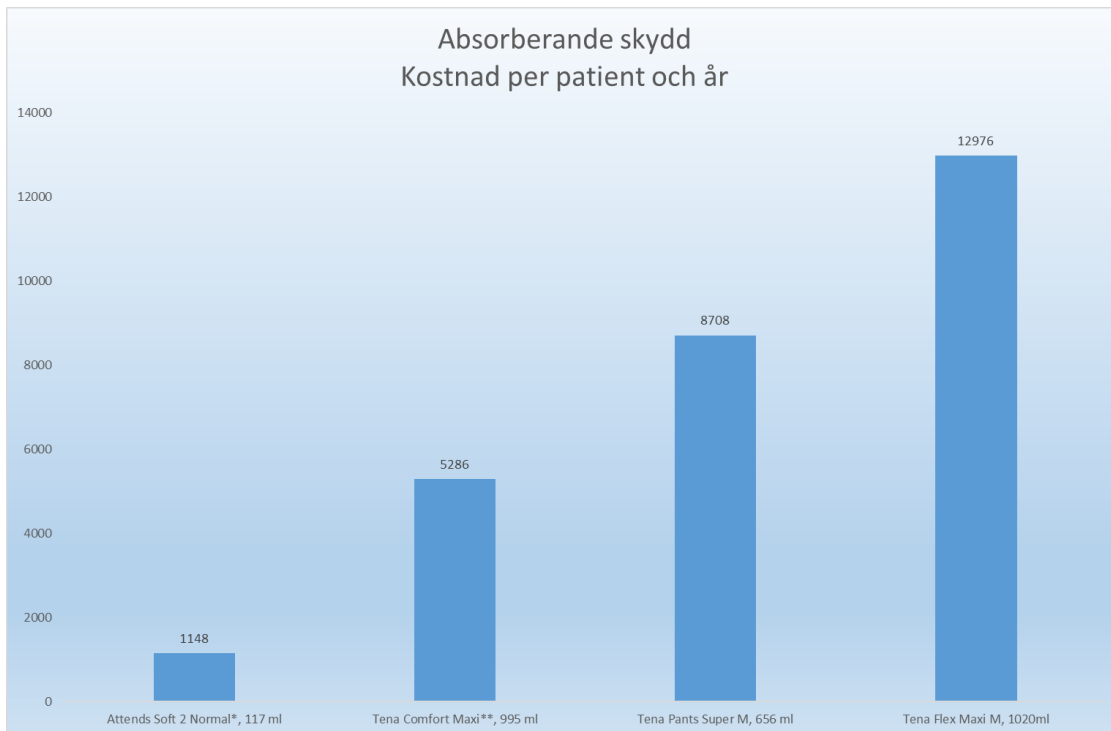
Det krävs också avsatt tid för arbetet, exempelvis föreslår Föreningen för urininkontinens och blåsproblemm, sinoba.se, att man som förskrivare har minst 4 timmar/vecka per 6000 listade patienter. Enheten kan även certifiera sitt arbete inom området. Som första enhet i Dalarna har Kvinnokliniken vid Mora lasarett certifierats under våren 2023.

För att rätt patient ska få rätt hjälpmedel behövs utredning av patientens besvär, behandling av bakomliggande orsaker och om besvären kvarstår, behovsbedömning och utprovning av hjälpmedel. Kontinenssjuksköterskan/förskrivaren behöver ha produktkunskap för att ta ställning till vilket hjälpmedel som bäst uppfyller behoven.

Med rätt arbetssätt får inte patienterna hjälpmedel "för säkerhets skull", skydd med rätt absorptionsförmåga används och hjälpmedlet hanteras på rätt sätt.

Se exempel på förskrivningar på produkt- och individnivå i graferna nedan:

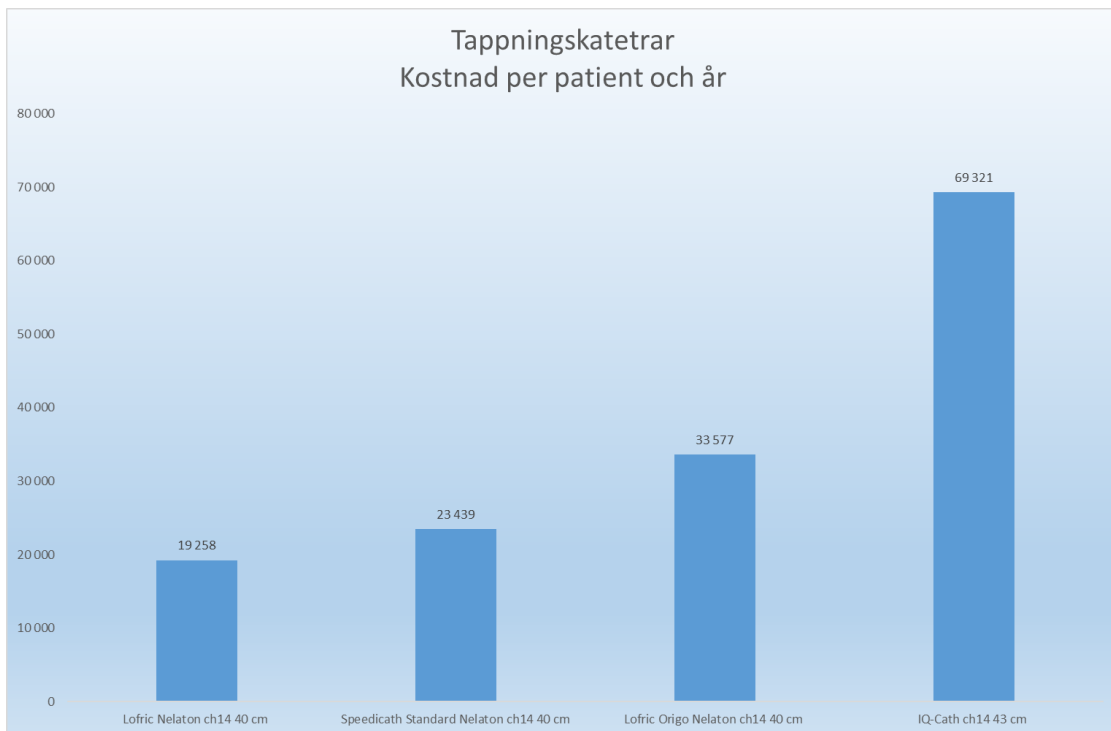
Absorberande skydd

*Fixeras med egen väl åtsittande trosa/kalsong, ingen extra kostnad.

**Fixeringsbyxa tillkommer: 1 byxa/dygn (50 tvättar/byxa) = 26,37 kr/år

Tappningskateter

Distributionsavgiften ligger idag på 18,71 % av produktkostnaden, vilket innebär att ju dyrare produkt desto dyrare distributionskostnad. I distributionsavtalet ingår förskrivarportal, support, kundservice, tillhandahållande av statistik, lagerhållning, frakt samt distribution till patientens hem.

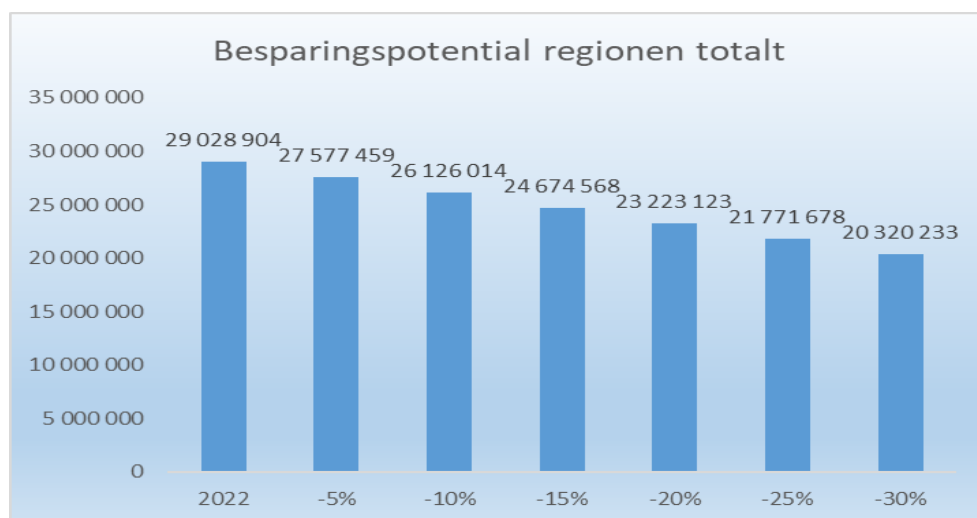
För att samla och öka kompetensen skulle färre utsedda för funktionen som kontinenssjuksköterska/förskrivare per enhet kunna

- ge en mer koncentrerad kompetens kring vård och behandling vid blås- och tarmdysfunktion samt förskrivning av hjälpmedel för urinblåsa/tarm
- ge den enskilda kontinenssjuksköterskan ökad trygghet och upplevd kompetens inom området
- göra att alla/fler patienter utreds samt får behandling och kontinuerlig uppföljning av insatt behandling/åtgärder
- öka produktkännedomen vid behovsbedömning inför eventuell förskrivning av hjälpmedel – rätt hjälpmedel till rätt patient minskar risken för överförskrivning och felanvändning
- ge ökad kontinuitet i kontakten med patienten
- utgöra ett bättre stöd i samverkan mellan andra vårdgivare, exempelvis regionens specialistmottagningar samt kommunal hälso- och sjukvård
- tydliggöra uppdraget som kontinenssjuksköterska/förskrivare så att tillräckligt med tid avsätts för att utföra uppgiften kontinuerligt
- ge ökad möjlighet för fortlöpande hålla sig uppdaterad inom området
- följa upp enhetens förskrivningar och kostnader

Ovanstående punkter förväntas ge:

- en god, nära och patientsäker vård
- minskade vårdrelaterade urinvägsinfektioner
- effektivare arbetsätt
- minskade kostnader för enheten
- minskad påverkan på miljön

Det är fullt rimligt att tänka sig effekter i samma nivå som resultatet av utvecklingsarbetet i Falu kommun, se under rubrik [Tidigare utvecklingsarbeten](#), alltså en minskning av kostnader på 15 %. Patientsäkerheten och patienternas livskvalitet bedöms också öka, men är svårare att mäta. Se graf för hur kostnaderna skulle kunna minska vid olika procentsatser, beräknat på regionens kostnader för helår 2022.

Framtiden – möjligheter och utmaningar

I tabellen anges åtgärder som bör vidtas för att nå de goda resultaten enligt ovan. Åtgärderna har prioriterats där 1 har högst prioritet och sedan i fallande skala. De åtgärder som prioriterats högt bör genomföras omgående.

Åtgärder	Vem	När/hur?	Prioritering
Fakturagranskning	1:alinjens chef och förskrivare	Varje månad – avvikelser till DHC vid fel.	1
Statistikuppföljning	V-chef, 1:alinjens chef. Stöd kan ges av kontinenssamordningen	Med kontinenssjuksköterska/förskrivare ex. varje kvartal.	2
Kompetensutveckling	Obligatorisk utbildning för kontinenssjuksköterska/förskrivare: Förskrivarutbildning – Hjälpmedel för urinblåsa/tarm (distans) Rekommenderad utbildning för kontinenssjuksköterska/förskrivare: Vård och behandling vid blås- och tarmdysfunktion , 7,5 hp, Högskolan Dalarna (distans) Rekommendera utbildning för övrig personal: Grundkurs – Urinblåsa/tarm (självstudier med kunskapstest)	Inventera behov i verksamheten snarast.	1
Se över antal förskrivare/enhet	Verksamhetschef	Koncentrera kompetens, ev. samverka mellan enheter	1
Utreda alla patienter enligt vårdprogrammet	Läkare/kontinenssjuksköterska	Se över möjlighet till hembesök av kontinenssjuksköterskan vid utredning/uppföljning. Samverka med bl.a. bistånd, hemtjänst, anhörigvårdare samt andra professioner inom regionen.	1
Uppföljning	Kontinenssjuksköterskan	Individuell bedömning. Kontinenssjuksköterskan/förskrivaren följer "sin" patient".	1
Beställa förskrivna hjälpmedel	Patient	Vid flera uttag – vårdtagarportalen	1
	Hemtjänst	Rutin för beställning av annan person/hemtjänst.	2
Omvärldsbevakning – via Nyhetsbrev Kontinens – Urinblåsa/tarm	Kontinenssamordnare skickar ut enligt sändlista (förskrivare, beställare, andra intresserade)	Verksamheten tar del av information om vård och behandling samt hjälpmedel, nya rön och forskning.	
Certifiera mottagning	Berörda parter inom verksamheten	Enligt sinoba.se	3

Vi ser ett behov av utvecklingsarbeten inom regionens primärvård inom området för att vården och behandlingen vid besvär från urinblåsa/tarm i framtiden ska vara patientssäker och kostnadseffektiv.

Ett pilotprojekt på en eller flera vårdcentraler skulle kunna innebära en inventering/kartläggning av kompetens, kostnader, kontinuitet och arbetsätt kring utredning, behandling och eventuell förskrivning av hjälpmedel samt uppföljning. Därefter sätter man in riktade insatser utifrån behov på den specifika vårdcentralen. Se exempel på insatser i tabellen ovan.

Här har vi möjlighet att stötta verksamheter som vill analysera och vid behov förändra sitt arbetsätt.

Dalarnas Hjälpmedelscenter har också i sitt uppdrag att ge annat stöd exempelvis för kompetenshöjning och produktkunskap samt statistik.

Kontinenssjuksköterskan/förskrivaren erbjuds även deltagande i Dalarnas Hjälpmedelscenters *nätverk kontinens- urinblåsa/tarm* för kompetenshöjning och erfarenhetsutbyte.

Referensdokument

1. Irwin et al. Worldwide prevalence estimates of lower urinary tract symptoms, overactive bladder, urinary incontinence and bladder outlet obstruction. *BJU Int.* 2011 Oct;108(7):1132-8.
2. [Perceptions and help-seeking behaviours among community-dwelling older people with urinary incontinence: A systematic integrative review - Yan - 2022 - Journal of Advanced Nursing - Wiley Online Library.](#)
3. Folkhälsorapport Dalarna 2023, RS 2023/1023.
<https://www.regiondalarna.se/contentassets/e1b75078ee8d4d3f9bd53b47f664c589/folkhal-sorapport-dalarna-2023.pdf>
4. [Förskrivningsprocessen - Region Dalarna](#)
5. [HSLF-FS 2021:52 Socialstyrelsens föreskrifter om användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården - Socialstyrelsen](#)

Övrig referenslitteratur

[Dalarnas Hjälpmedelscenters tjänstekatalog – bilaga kontinens](#)

[Vårdprogram blåsdysfunktion - för region och kommuner i Dalarna](#)

[Kunskapsstöd för samverkande hälso- och sjukvård i hemmet | Kunskapsstyrning vård | SKR \(kunskapsstyrningvard.se\)](#)

SKR [God och nära vård](#)

Socialstyrelsens huvudsida om patientsäkerhet: <https://patientsakerhet.socialstyrelsen.se/>

Handlingsplan för ökad patientsäkerhet <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-1-6564.pdf>

Bilaga 1

Antal per förskrivande enhet	Förskrivare	Beställare
+ Falu Vårdcentral	12	12
+ Vårdcentral Koppardalen	3	3
+ Vårdcentral Avesta	8	8
+ Vårdcentral Avestahälsan	4	4
+ Vårdcentral Avonova Läkarhuset	7	7
+ Vårdcentral Britsarvet	16	16
+ Vårdcentral Domnarvet	8	8
+ Vårdcentral Engelbrekt Ludvika AB	7	7
+ Vårdcentral Gagnef	8	8
+ Vårdcentral Grycksbo	3	3
+ Vårdcentral Grängesberg	2	2
+ Vårdcentral Hedemora	8	8
+ Vårdcentral Jakobsgårdarna	5	5
+ Vårdcentral Kvarnporten	2	2
+ Vårdcentral Kvarnsveden	8	10
+ Vårdcentral Leksand	11	11
+ Vårdcentral Ludvika	10	10
+ Vårdcentral Långshyttan	6	11
+ Vårdcentral Malung	10	10
+ Vårdcentral Mora	8	8
+ Vårdcentral Norslund	11	16
+ Vårdcentral Orsa	4	4
+ Vårdcentral Rättvik	7	7
+ Vårdcentral Smedjebacken	9	10
+ Vårdcentral Sunnansjö	6	6
+ Vårdcentral Svärdsjö	6	12
+ Vårdcentral Sälen	5	5
+ Vårdcentral Särna	5	5
+ Vårdcentral Säter	12	12
+ Vårdcentral Tisken	10	12
+ Vårdcentral Vansbro	9	9
+ Vårdcentral Älvdalen	5	6
Totalsumma	235	257

Uppgifter från 230522

Bilaga 2

Antal och kostnad helår per vårdcentral inom region Dalarna 2020-2022

Leveransmottagare	Summa av Levererat ant st		Summa av Fakturerat belopp inkl avgifter (exkl moms)		Förändring	
	2 021	2 022	2 021	2 022	Antal, %	Belopp, %
Falu Vårdcentral	263 860	265 840	705 987	717 454	0,8%	1,6%
Vårdcentral Grängesberg	8 462		16 230		-100,0%	-100,0%
Vårdcentral Avesta	292 388	325 419	775 228	925 181	11,3%	19,3%
Vårdcentral Britsarvet	205 018	203 126	549 572	608 714	-0,9%	10,8%
Vårdcentral Domnarvet	297 800	329 082	882 852	957 096	10,5%	8,4%
Vårdcentral Engelbrekt	207 651	208 854	509 218	549 925	0,6%	8,0%
Vårdcentral Gagnef	182 291	207 055	433 876	550 015	13,6%	26,8%
Vårdcentral Grycksbo	122 947	126 414	297 761	321 629	2,8%	8,0%
Vårdcentral Hedemora	239 295	257 985	709 779	846 487	7,8%	19,3%
Vårdcentral Jakobsgårdarna	144 149	152 710	368 627	375 318	5,9%	1,8%
Vårdcentral Koppardalen	123 720	133 319	325 490	331 048	7,8%	1,7%
Vårdcentral Kvarnporten		13 213		27 340		
Vårdcentral Kvarnsveden	241 508	263 156	585 671	701 427	9,0%	19,8%
Vårdcentral Leksand	356 563	376 412	879 015	1 002 405	5,6%	14,0%
Vårdcentral Ludvika	328 857	336 405	987 684	1 044 250	2,3%	5,7%
Vårdcentral Ludvika Norra	144		424		-100,0%	-100,0%
Vårdcentral Långshyttan	139 005	165 001	362 087	475 209	18,7%	31,2%
Vårdcentral Läkarhuset	243 798	249 834	575 822	668 102	2,5%	16,0%
Vårdcentral Malung	129 975	143 169	378 848	521 539	10,2%	37,7%
Vårdcentral Mora	416 033	402 952	1 215 595	1 145 124	-3,1%	-5,8%
Vårdcentral Norslund	256 666	257 721	617 123	660 061	0,4%	7,0%
Vårdcentral Orsa	188 468	184 542	452 339	498 766	-2,1%	10,3%
Vårdcentral Rättvik	282 937	273 402	710 330	732 259	-3,4%	3,1%
Vårdcentral Smedjebacken	166 627	190 944	544 307	624 620	14,6%	14,8%
Vårdcentral Sunnansjö	107 452	114 426	299 429	321 534	6,5%	7,4%
Vårdcentral Svärdsjö	128 807	143 074	306 446	345 750	11,1%	12,8%
Vårdcentral Sälen	65 480	76 547	134 168	181 445	16,9%	35,2%
Vårdcentral Särna	71 654	83 288	145 674	169 248	16,2%	16,2%
Vårdcentral Säter	208 543	226 838	475 253	545 709	8,8%	14,8%
Vårdcentral Tisken	177 319	203 271	456 618	594 770	14,6%	30,3%
Vårdcentral Vansbro	183 152	194 742	518 683	568 208	6,3%	9,5%
Vårdcentral Älvdalen	104 779	112 431	199 994	234 488	7,3%	17,2%
Vårdcentralen Avestahälsan	137 748	135 352	312 111	320 630	-1,7%	2,7%
Totalsumma	6 023 096	6 356 524	15 732 242	17 565 753	5,5%	11,7%

Bilaga 3

Antal och kostnad per vårdcentral inom region Dalarna januari-juli 2022-2023

Leveransmottagare	Summa av Levererat ant st		Summa av Fakturerat belopp inkl avgifter (exkl moms)		Förändring	
	2 022	2 023	2 022	2 023	Antal, %	Belopp, %
Falu Vårdcentral	158 653	139 071	430 141	373 311	-12,3%	-13,2%
Vårdcentral Koppardalen	70 701	81 235	178 071	202 390	14,9%	13,7%
Vårdcentral Avesta	180 749	222 115	490 037	579 273	22,9%	18,2%
Vårdcentral Britsarvet	116 020	140 339	352 677	398 981	21,0%	13,1%
Vårdcentral Domnarvet	189 893	232 588	548 804	650 356	22,5%	18,5%
Vårdcentral Engelbrekt	119 094	126 114	309 805	327 700	5,9%	5,8%
Vårdcentral Gagnef	110 866	147 198	297 119	364 987	32,8%	22,8%
Vårdcentral Grycksbo	72 643	83 029	183 262	212 144	14,3%	15,8%
Vårdcentral Hedemora	145 900	168 946	484 555	539 657	15,8%	11,4%
Vårdcentral Jakobsgårdarna	84 864	99 112	210 633	264 645	16,8%	25,6%
Vårdcentral Kvarnporten		36 501		97 755		
Vårdcentral Kvarnsveden	140 975	194 894	350 525	603 656	38,2%	72,2%
Vårdcentral Leksand	212 485	238 526	575 696	587 796	12,3%	2,1%
Vårdcentral Ludvika	198 253	225 660	631 276	713 602	13,8%	13,0%
Vårdcentral Långshyttan	93 710	107 219	262 696	310 503	14,4%	18,2%
Vårdcentral Läkarhuset	150 144	117 071	391 955	292 892	-22,0%	-25,3%
Vårdcentral Malung	83 287	102 650	330 188	339 557	23,2%	2,8%
Vårdcentral Mora	234 659	261 323	677 965	685 097	11,4%	1,1%
Vårdcentral Norslund	158 027	175 510	388 867	476 964	11,1%	22,7%
Vårdcentral Orsa	101 268	130 580	269 943	356 581	28,9%	32,1%
Vårdcentral Rättvik	164 237	181 392	436 493	499 899	10,4%	14,5%
Vårdcentral Smedjebacken	105 280	141 734	336 635	469 203	34,6%	39,4%
Vårdcentral Sunnansjö	63 993	85 066	180 233	253 550	32,9%	40,7%
Vårdcentral Svärdsjö	81 482	92 518	201 659	212 219	13,5%	5,2%
Vårdcentral Sälen	44 628	45 644	105 667	107 918	2,3%	2,1%
Vårdcentral Särna	43 412	59 682	97 384	119 435	37,5%	22,6%
Vårdcentral Säter	134 298	146 514	315 301	352 576	9,1%	11,8%
Vårdcentral Tisken	115 366	125 456	330 318	369 275	8,7%	11,8%
Vårdcentral Vansbro	111 609	137 500	324 332	400 309	23,2%	23,4%
Vårdcentral Älvdalen	63 721	81 284	130 566	197 430	27,6%	51,2%
Vårdcentralen Avestahälsan	79 368	79 093	192 741	177 055	-0,3%	-8,1%
Totalsumma	3 629 585	4 205 564	10 015 542	11 536 717	15,9%	15,2%

Bilaga 4

Förskrivarmönster produktgrupper

Artikelbeskrivning	Specifikation	Summa av Levererat ant st				Summa av Fakturerat belopp inkl				Förändring	
		2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	Antal	Belopp
BYXA MED ABSORBERING, UNDERKLÄDESLIK, FÖR KVINNOR OCH MÅN, ENGÅNGS		435 474	531 484	1 788 302	2 203 575	96 010	415 273				
DROPPSKYDD FÖR KVINNA MED TEJPFIXERING		1 828 486	2 131 056	1 517 651	1 834 077	302 570	316 426				
INKONTINENSSKYDD FÖR VUXNA UTAN FIXERING		318 304	360 534	686 108	759 248	42 230	73 140				
TAPPNINGSKATETER, NELATONSPETS, HYDROFIL, CH12		45 000	42 360	709 450	649 820	-2 640	-59 630				
TAPPNINGSKATETER, NELATONSPETS, HYDROFIL, CH14		39 870	44 130	574 224	635 900	4 260	61 676				
TAPPNINGSKATETER MED NELATONSPETS, HYDROFIL, CH12		51 420	49 290	547 987	520 129	-2 130	-27 858				
DROPPSKYDD FÖR MÅN, TEJPFIXERING, MED SIDOELASTIK		225 336	262 392	494 478	566 045	37 056	71 567				
ALLT-I-ETT SKYDD MED ELASTISKT BÄLTE FÖR MYCKET STORA URINLÄCKAGE		56 988	77 826	417 510	550 148	20 838	132 638				
TAPPNINGSKATETER MED NELATONSPETS, HYDROFIL, CH14		36 390	43 890	389 858	462 196	7 500	72 338				
ALLT-I-ETT SKYDD MED ELASTISKT BÄLTE FÖR STORA URINLÄCKAGE		59 550	61 476	361 694	368 258	1 926	6 563				
BYXA MED TUNN/ DISKRET ABSORBERING, UNDERKLÄDESLIK, FÖR KVINNOR OCH MÅN, ENGÅNGS		84 736	78 112	290 244	286 803	-6 624	-3 440				
ALLT-I-ETT SKYDD FÖR MYCKET STORA URINLÄCKAGE		32 112	32 060	145 914	190 089	-52	44 176				
URINUPPSAMLINGSPÅSE, FAST KONNEKTOR, SLUTEN, VOLYM MAX 1500ML, SLANG MAX 90-150CM		24 250	40 950	97 899	161 344	16 700	63 445				
URINUPPSAMLINGSPÅSE TÖMBAR, LÖS KONNEKTOR, VOLYM MAX 750ML, AVKLIPPINGSBAR SLANG MAX 50CM		10 140	12 480	116 724	142 314	2 340	25 589				
URINUPPSAMLINGSPÅSE TÖMBAR, LÖS KONNEKTOR, VOLYM MAX 1500-2000ML AVKLIPPINGSBAR SLANG 90-150CM		10 290	15 240	103 805	152 859	4 950	49 055				
INKONTINENSSKYDD FÖR VUXNA, SMALARE FRAM SAMT BREDARE BAKTILL		39 504	49 920	94 621	117 918	10 416	23 296				
HYGIENUUNDERLÄGG/LAKANSSKYDD MED ABSORBERANDE YTA, SUPERABSORBENT		26 938	36 514	96 090	113 906	9 576	17 816				
ALLT-I-ETT SKYDD MED ELASTISKT BÄLTE FÖR MEDELSTORA URINLÄCKAGE		16 932	24 420	81 415	120 752	7 488	39 337				
LAKANSSKYDD 80X90X180CM		2 106	2 547	88 828	105 690	441	16 863				
DROPPSKYDD FÖR MÅN, TEJPFIXERING, UTAN LÄCKAGE BARRIÄRER		42 912	45 116	86 539	87 626	2 204	1 087				